

بانک مسکن

مبارزه با پولشویی

۲۲

زمستان ۱۳۹۶

بانک مسکن

اداره کل روابط عمومی

www.bank-maskan.ir @bankmaskan

مرکز ارتباط با مشتریان : ۰۲۱-۶۱۰۸۸

روابط عمومی بانک مسکن

خیابان ولیعصر - بالاتر از میدان ونک

خیابان عطار - ستاد مرکزی بانک مسکن

صندوق پستی: ۱۹۹۴۷۶۳۸۱۱

توجه: شرایط و ضوابط مطرح شده در این بروشور تابع شرایط اعلام شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی در زمان افتتاح حساب می باشد، لذا در صورت تغییر ضوابط و قوانین، مفاد آن تعهدی برای بانک مسکن ایجاد نخواهد کرد.

رعایت نمایند.

مشاغلی از قبیل

۱- سیستم بانکی

۲- صرافی ها

۳- دفاتر اسناد رسمی

۴- عرضه کنندگان کالاهای گران قیمت (عتیقه فروشی ها - جواهر فروشی ها)

۵- بازارهای سهام بی نام

۶- موسسات و بنگاه های خیریه

۷- آژانس های مسافرتی و شرکت های حمل و نقل

۸- شرکت های بیمه

۹- کازینوها و تاسیسات قمار بازی

۱۰- شرکت های ساختمانی و سرمایه گذاری مسکن

و ...

پولشویی سازمان های مجرم را در تامین مالی فعالیت های مجرمانه و گسترش آنها آزاد تر می گذارد.

برخی از آثار نامطلوب پولشویی

* فرار سرمایه از کشور به منظور شستشو.

* آلودگی و بی ثباتی بازارهای مالی و بی اعتمادی مردم به نظام مالی.

* انباشت ثروت و قدرت در دست مجرمان و گروه های بزهکار، امنیت

ملی و اقتصاد کشور را تهدید می کند.

* کاهش تمایل به سرمایه گذاری در فعالیت های مولد.

* تضعیف بخش خصوصی.

* پولشویی هنجارهای اجتماعی، حیثیت و اخلاق جمعی را تخریب و

نهادهای مردم سالار را نیز تضعیف می کند.

* به کارگیری شبکه مالی رسمی پولشویان، خطر فساد پذیری

نهادهای مالی و بخش مالی اقتصاد ملی را به همراه خواهد داشت.

و ...

پولشویی موجب فاسد شدن ساختار حکومت و آسیب رسانی

به اعتبار دولت ها و نهادهای اقتصادی کشورها می شود.

نامه شماره ۱۸۱۴۳۴/ت/۴۳۱۸۲ ک مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۴ وزیران عضو کار گروه تصویب آیین نامه های مربوط به قانون مبارزه با پولشویی، در دی ماه ۱۳۸۸ توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور اجرا ابلاغ گردیده است.

بر اساس ماده یک از فصل اول آئین نامه اجرایی ذکر شده سقف مقرر مبلغ یکصد و پنجاه میلیون (۱۵۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال وجه نقد یا معادل آن به سایر ارزها و کالای گران بها می باشد.

بر طبق ماده ۴۴ آئین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی، پرداخت وجه نقد بیش از سقف مقرر در هر روز، به ارباب رجوع ممنوع است. مشتریان گرامی می توانند برای انتقال وجوه خود از سایر روش های جایگزین مانند چک های بین بانکی، چک های عهده شعب، سیستم ساتنا، پایا، کارت های بانکی و ... اقدام نمایند.

ضرورت مبارزه با پولشویی در موسسات مالی

یکی از عوامل عمده موفقیت برای مجرمان، استفاده از منافع حاصل از جرم پولشویی از طریق بانک ها یا موسسات مالی است.

بنابراین بانک ها و موسسات مالی نقش مهمی در امر مبارزه با پولشویی دارند. محکومیت یک کشور به ویژه بانک ها و موسسات مالی آن به دلیل عدم رعایت ضوابط پذیرفته شده در امر مبارزه با پولشویی آثار و تبعات سنگینی به لحاظ ریسک سوء شهرت به دنبال دارد.

مشاغل در معرض سوء استفاده پولشویان

پولشویان برای پنهان کردن منشاء غیر قانونی در آمد و دارایی های خود باید پول را وارد سیستم های مالی نمایند به این دلیل در آغاز مبارزه با پولشویی موسسات مالی و به خصوص بانک ها مورد توجه قانون گذاران قرار گرفتند ولی به تدریج با ضابطه مند شدن سیستم های بانکی، روش های مورد استفاده پولشویان تنوع بیشتری یافت و اشکال پیچیده تری به خود گرفت به نحوی که امروزه تقریباً تمام مشاغلی که به نوعی با نقل و انتقال پول نقد سرو کار دارند یا در انواع مبادلات مالی فعال هستند، به دلیل اینکه در معرض سوء استفاده پولشویان قرار گرفته اند، باید ضابطه مند شده و ضوابط مربوط به پولشویی را

بسیاری از جنایات سازمان یافته با هدف کسب درآمد و پول صورت می گیرد و در این میان خیل عظیمی از مجرمان، جرم را در قبال دریافت پول نقد انجام می دهند. این جرم می تواند قاچاق مواد مخدر، قاچاق اسلحه و کالا، قاچاق انسان، رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و ... باشد. با افزایش درآمد ناشی از این فعالیت ها، نگهداری، ذخیره، انتقال، استفاده و مدیریت این مقدار پول، بزرگترین دغدغه فرد مجرم خواهد بود. پر واضح است که از معایب پول نقد، سنگین و حجیم بودن و دشواری در جابجایی آن است. همچنین مبالغ هنگفت پول نقد باعث جلب توجه و ایجاد ظن در دیگران خواهد شد. با به دست آمدن مقادیر زیاد پول برای مجرمان این مساله برای آنها حائز اهمیت می شود که چگونه بدون ایجاد جلب توجه مراجع ذیصلاح، درآمدهای حاصله را قانونی جلوه داده و از آن استفاده نمایند. برای انجام این کار از فرایندی به نام «پولشویی» استفاده می شود که در آن با کشیدن پوشش قانونی بر روی درآمدهایی که منشاء غیر قانونی دارند، پول نامشروع و غیر قانونی به پول مشروع و قانونی تبدیل و خطر به دام افتادن مجرمان به دست مراجع ذیربط کاهش می یابد.

بنابراین هر کشوری برای مقابله با پولشویی و تامین مالی تروریسم باید سه هدف اولیه را در نظر داشته باشد. نخست ترساندن و برحذر داشتن پولشویان و تامین کنندگان مالی تروریسم از بکارگیری سیستم مالی کشور برای اهداف غیر قانونی، دوم کشف پولشویی و تامین مالی تروریسم در هر زمان و هر جایی که اتفاق می افتد و سوم مجازات کسانی که مرتکب چنین اعمالی می شوند.

قانون مبارزه با پولشویی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قانون مبارزه با پولشویی در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی و در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۷ به تایید شورای نگهبان رسید که این قانون مشتمل بر ۱۲ ماده و ۷ تبصره می باشد.

تعریف جرم پولشویی

در ماده ۲ قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۲ مجلس شورای اسلامی جرم پولشویی عبارت است از:

الف (تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از فعالیت های غیرقانونی با علم به این که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه ارتکاب جرم به دست آمده باشد.

ب (تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان کردن منشاء غیر قانونی آن با علم به این که به طور مستقیم یا غیر مستقیم ناشی از ارتکاب جرم بوده یا کمک به مرتکب به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد.

ج (اخفاء یا پنهان یا کتمان کردن ماهیت واقعی، منشاء، منبع، محل، نقل و انتقال، جابجایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.

طبق ماده ۳ قانون مبارزه با پولشویی عواید حاصل از جرم به معنای هر نوع مالی است که به طور مستقیم یا غیر مستقیم از فعالیت های مجرمانه به دست آمده باشد.

همچنین طبق ماده ۵ قانون مبارزه با پولشویی تمامی اشخاص حقوقی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ها، موسسات مالی و اعتباری، بیمه ها، بیمه مرکزی، صندوق های قرض الحسنه، بنیادها و موسسات خیریه و شهرداری ها مکلفند آئین نامه های مصوب هیات وزیران در اجرای این قانون را به مورد اجرا گذارند.

ضمناً طبق ماده ۶ قانون مذکور دفاتر اسناد رسمی، وکلای دادگستری، حسابرسان، حسابداران، کارشناسان رسمی دادگستری و بازرسان قانونی مکلفند اطلاعات مورد نیاز در اجرای این قانون را که هیات وزیران مصوب می کند، حسب درخواست شورای عالی مبارزه با پولشویی، ارایه نمایند.

مصادیق درآمد غیر قانونی

- * قاچاق مواد مخدر و داروهای آرام بخش
- * قاچاق انسان و اعضای انسان
- * قاچاق کالا

* دزدی، رشوه و فساد

* قاچاق اسلحه

* اخاذی

* تروریسم

و ...

مخفی کردن و پنهان نگاه داشتن ماهیت، منشاء، محل، ترتیبات انتقال و جابجایی پول و حقوق مربوط به مالکیت سرمایه داری در حالی که شخص آگاه باشد که این سرمایه حاصل یک جنایت جدی است، همگی مصادیق تطهیر پول به شمار می روند.

ویژگی های جرم پولشویی

۱- پولشویی جرم ثانویه است: یعنی برای ارتکاب این جرم باید جنایت دیگر از قبیل قاچاق مواد مخدر، آدم ربایی، فروش اعضای بدن انسان و ... اتفاق افتاده باشد. طبیعت ثانویه جرم پولشویی باعث می شود که وجدان عمومی جامعه در مقابل آن چندان برانگیخته نشود به عنوان مثال اگر دزدی، قتل و یا کیف قاپی در خیابان رخ دهد عکس العمل شدید مردم عادی را در پی خواهد داشت به گونه ای که همگی خواستار مجازات متخلف می شوند اما اگر در خصوص پولشویی از مردم سوال شود اکثریت آنها بی اطلاع بوده و یا توجهی به این امر نخواهند داشت. به این ترتیب یکی از مشکلات مسوولان برای مبارزه با این جرم دقیقاً همین مشخصه ثانویه بودن آن است.

۲- پولشویی جرم سازمان یافته است: یعنی در جرم پولشویی مسوولان با سازمان مجهزی روبه رو هستند که سطوح مختلف سازمانی از عاملان ساده، افراد واسط ماهر تا تحصیل کرده و متخصص را در بر می گیرد. بنابراین با دستگیری یک مجرم، افراد دیگر به راحتی به کار خود ادامه داده و کار را برای مجریان قانون مشکل می نماید. این ویژگی، مشکل تعقیب مجرمین را به دنبال دارد.

۳- پولشویی جرم فراملی است: لزوماً در یک محدوده جغرافیایی خاص یا در مرزهای حاکمیت یک کشور اتفاق نمی افتد. سازمان یافته بودن

این جرم به عبور از مرزها برای انجام پولشویی کمک می کند و برای مرتکبین این جرم، دهکده جهانی معنا می یابد. با این ویژگی اهمیت همکاری بین المللی و نقش سازمان های بین المللی برای هماهنگی کشورها برای مقابله با آن روشن می شود.

۴- پولشویی جرم فرهیختگان است: در سازمان های متشکل جنایی برای انجام مراحل ثانویه و نهایی پول شویی از افراد متخصص مثل کارشناسان IT، حسابداران، حقوقدانان، وکلا و کارمندان بانک استفاده می شود. طبیعت این جرم این است که برای پاکیزه جلوه دادن درآمدهای حاصل از جرم حتماً باید سازمان های آبرومندی مانند بانک و متخصصین بانکی، دفاتر وکالت و حسابرسی با استفاده از مراکز مبادله اطلاعات رایانه ای به کار گرفته شود.

اهداف پولشویان

هدف جنایتکاران از پولشویی در سه انگیزه خلاصه می شود:

۱- فرار از تعقیب: اگر سازمان های جنایی موفق شوند پول حاصل از جنایت را به درستی وارد چرخه تطهیر نموده و در پول تمیز ادغام نمایند، می توانند از تعقیب مجریان قانون نیز مصون بمانند.

۲- فرار از مجازات: کاملاً روشن است که وقتی جنایتی تعقیب نشده و مجرم شناخته نشود مجازاتی نیز در کار نیست. بدیهی است که در این صورت امکان تکرار جرم نیز به مراتب بیشتر از پیش خواهد بود.

۳- فرار از مصادره اموال: با توجه به اینکه مصادره و ضبط اموال حاصل از جنایات سازمان یافته برای مرتکبین جرم پولشویی در اغلب کشورها در نظر گرفته شده است، بنابراین نجات دارایی ها و ثروت کثیف از مصادره، جز اهداف پولشویان است.

آئین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی

آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی، موضوع تصویب